Societat | NacióDigital | Actualitzat el 25/12/2020 a les 20:00

MAPES D'on són els catalans que no podran anar a passar les festes a la Cerdanya i el Ripollès?

Les dades de mobilitat del pont de la Puríssima apunten a que la majoria de viatgers a les dues comarques van ser de Barcelona i del Vallès Occidental (en bona mesura, de Sant Cugat)

Nota sobre el mapa: *Clicant al requadre inferior dret, s'amaga la llegenda. Picant sobre cada comarca, es desplega el seu nom, les persones que haurien anat a passar el pont a la Cerdanya o el Ripollès, la població que hi viu i la ràtio que representen els viatgers per 1.000 habitants. També es pot desplaçar o fer més o menys gran el zoom de la imatge.*

El confinament de la Cerdanya i el Ripollès (https://www.naciodigital.cat/noticia/213495/govern-confina-cerdanya-ripolles-durant-15-dies) ha trastocat els plans de moltes famílies d'arreu del país que tenien pensat anar a passar-hi les festes de Nadal o el cap d'any -amb el corresponent impacte econòmic en molts sectors que, com el de la restauració, patiran més restriccions-. Ara bé, d'on prové aquest turisme interior de famílies que hi tenen segones residències o que tenen predilecció per allotjar-s'hi? Algunes dades apunten que sobretot del Barcelonès i del Vallès Occidental -i en bona mesura, sí, de Sant Cugat.

No existeix un registre públic dels propietaris d'aquests domicilis secundaris, ni tampoc sobre el turisme intern entre municipis i comarques, però el Ministeri de Transports publica des de l'inici de la pandèmia dades obertes (https://www.mitma.gob.es/ministerio/covid-19/evolucion-movilidad-big-data/opendata-movilidad) sobre la mobilitat entre municipis gràcies a un projecte experimental en base al seguiment anonimitzat de milions de mòbils i una posterior extrapolació -aquí (https://cdn.mitma.gob.es/portal-web-drupal/covid-19/estudio/MITMA-Estudio_Movilidad_COVID-19_Informe_Metodologico_v012.pdf) se n'explica la metodologia-. Es tracta de dades aproximades, però molt útils.

Gràcies a aquestes es pot saber que, durant el pont de la Puríssima, la població de la Cerdanya va créixer un 21,7% (https://www.naciodigital.cat/noticia/213492/mapes-aixi-vam-moure-pont-cerdanya-va-incrementar-22-poblacio) , encapçalant clarament el llistat de comarques que van rebre més gent aquells dies, per davant de l'Aran (+9,6%), l'Alta Ribagorça (+8,3%) i, en quart lloc, el Ripollès (+7,5%). De fet, a la Cerdanya hi ha més segones residències que habitatges principals (11.353 i 7.665, respectivament), així com té 3.224 places hoteleres. El Ripollès, en canvi, té el doble de llars principals que secundàries (10.900 i 5.660, respectivament), tot i que encara en són moltes comparades amb la mitjana catalana, en què les primeres multipliquen per sis les segones. A banda, té 2.471 places hoteleres.

Les dades del Ministeri permeten saber, aproximadament, quanta gent va anar a passar el pont a aquestes comarques, una dada que pot ser orientativa en relació als moviments que haurien pogut tenir lloc durant les festes. Com que la font desgrana els viatges segons l'origen i la festinació, una manera d'analitzar-ho és calcular la quantitat de desplaçaments entre cadascun dels punts del país cap a municipis de la Cerdanya i el Ripollès i, en sentit invers, entre aquests municipis de la Cerdanya i el Ripollès i la resta, durant el dijous 3 -últim dia abans del confinament perimetral del pont.

La diferència entre la població que hi entra i que en surt dels mateixos punts pot suposar una

aproximació a la xifra dels que s'hi van quedar i, per tant, no hi van anar per motius laborals o per altres desplaçaments d'anada i tornada el mateix dia. No és, en tot cas, una dada exacta, per diversos motius: la mateixa font d'informació no controla totes les línies mòbils -en fa una extrapolació en base a una notable mostra i, a més, molta gent petita o gran tampoc no disposa de mòbils-, a banda que aquells trajectes amb aturades pel camí o el retorn dels quals no es fa des del mateix punt d'arribada no queden ben unificats.

Aquestes disfuncions impacte més quan la mostra és petita -si es mira la informació de municipis petits- o, segurament, en trajectes de comarques properes -quan el trajecte, tot i d'un dia, pot incloure diverses parades a dins de la comarca- o molt llunyanes -amb aturades per descansar o per recarregar el dipòsit-. Cal tenir clar, per tant, que les dades són aproximades, a banda que res garanteix que la gent que va anar a la Cerdanya i el Ripollès pel pont fos la mateixa que hi hagués anat tres setmanes més tard, tot i ser un indicador de fluxos de mobilitat de cap de setmana.

Tenint en compte això, el nombre de persones que hi hauria anat durant el pont des del Barcelonès superaria les 3.500, per davant del miler llarg del Vallès Occidental, tal com s'observa en el mapa inicial -i entre totes dues, sumarien més de la meitat de viatgers-. En tercer lloc, es trobaria la veïna Osona, amb més de 700, i després el Baix Llobregat (més de 500), el Maresme (més de 400) o el Vallès Oriental i la Garrotxa (més de 200 cadascuna). A nivell municipal, sembla confirmar-se el tòpic, ja que, després de Barcelona (més de 3.000), se situa Sant Cugat del Vallès (més de 400), per davant de Sabadell, Terrassa o l'Hospitalet de Llobregat (prop de 200), molt més poblades totes elles, o municipis veïns de les comarques ara confinades.

El resultat, en funció de la població

El resultat, però, és diferent si, en lloc dels viatgers en termes absoluts, es ponderen en funció de la població de cada origen. Així, en primer lloc se situaria l'Alta Ribagorça, però perquè escassament una vintena de viatgers seus representen una ràtio de 5,3 de cada 1.000 habitants, una mostra molt petita susceptible d'un marge d'error elevat. Tot seguit, se situen les veïnes Osona (4,6) i la Garrotxa (4), per davant de l'Aran o la Ribera d'Ebre, on també poques desenes de casos disparen la ràtio a l'entorn de 2 de cada 1.000. D'aquesta manera, el Barcelonès cauria fins al sisè lloc i el Vallès Occidental, fins al novè.

A nivell municipal, la distorsió a causa de ràtios molt elevades en municipis petits és més accentuada, per bé que la informació del Ministeri no s'ofereix ben bé a nivell local, ja que els pobles petits s'agrupen en municipis de referència més grans per no tenir mostres massa reduïdes (es pot consultar la llegenda al final de la notícia (https://www.naciodigital.cat/noticia/213585#llegenda)). En tot cas, i tenint en compte aquestes disfuncions, la major ràtio de viatgers serien a les agrupacions entorn de l'osonenc Sant Quirze de Besora (33,8 per cada 1.000 habitants), la garrotxina Vall d'en Bas (26,7) i Prats de Lluçanès (21,2). En uns primers llocs plagats de municipis de l'entorn, Sant Cugat cau a la posició 15, amb 4,7 desplaçats per cada 1.000 o, el que és el mateix: un de cada 200 santcugatencs hauria passat el pont a la Cerdanya o el Ripollès.

La taula inferior permet analitzar les mateixes dades, a nivell dels municipis de referència. Les columnes es poden reordenar per veure d'on van sortir més viatgers, en termes absoluts o en ràtio per 1.000 habitants. Cal tenir en compte, però, que alguns municipis de referència n'inclouen d'altres de petits de l'entorn, motiu pel qual cal buscar aquesta informació a la segona taula (a sota (https://www.naciodigital.cat/noticia/213585#llegenda)), per visualitzar quin àmbit abraça exactament cada municipi de referència. Només apareixen en la primera taula, en tot cas, aquells municipis de referències dels quals s'ha detectat com a mínim un viatger que hi anar el dia 3 a una de les dues comarques i s'hi hauria quedat.

!function(){"use strict";window.addEventListener("message",(function(a){if(void 0!==a.data["datawrapper-height"])for(var e in a.data["datawrapper-height"]){var t=document.getElementById("datawrapper-chart-"+e)||document.querySelector("iframe[src*='"+e+"']");t&&(t.style.height=a.data["datawrapper-height"][e]+"px")}}))}();

()

!function(){"use strict";window.addEventListener("message",(function(a){if(void 0!==a.data["datawrapper-height"])for(var e in a.data["datawrapper-height"]){var t=document.getElementById("datawrapper-chart-"+e)||document.querySelector("iframe[src*='"+e+"']");t&&(t.style.height=a.data["datawrapper-height"][e]+"px")}}))}();